

КРОС-КУЛЬТУРНИЙ МЕНЕДЖМЕНТ ТА ЙОГО РОЛЬ В УПРАВЛІННІ МІЖНАРОДНИМ БІЗНЕСОМ

Левченко Ірина, доктор філософії, доцент, доцент кафедри міжнародних економічних відносин та туризму
Національний університет
«Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»
м. Полтава, Україна
ORCID ID 0000-0002-9426-8264
e-mail: fem.levchenko@nupp.edu.ua

а сьогоднішній день у світі існує понад 85 тисяч міжнародних компаній та майже 900 тисяч їхніх дочірніх підприємств, основна діяльність яких виходить від технологічних стартапів до криптовалютних фірм. Найбільш впливовими вважаються не лише IT-компанії, а й виробники одягу, автомобілів та навіть логістичні компанії. Пропонуємо розглянути ТОП-лідерів за п'яти основними напрямками: лідерство, інновації, першопрохідці, гіганти та «підривники» (рис. 1.).

Прешопрохідці	<ul style="list-style-type: none"> • Hello Sunshine - Американська медіакомпанія Hello Sunshine, заснована актрисою Різ Візерспун; • Beyond Meat - найбільший у світі виробник альтернативного м'яса; • Klutch Sports - спортивне агентство.
Лідери	<ul style="list-style-type: none"> • Apple - технологічна компанія, яка розробляє побутову електроніку, програмне забезпечення й онлайн-сервіси; • Johnson & Johnson - виробник косметичних та санітарно-гігієнічних товарів, виробник вакцини проти COVID-19; • Nike здійснює морські вантажні перевезення та обслуговування портів терміналів.
Інноватори	<ul style="list-style-type: none"> • Netflix - американський провайдер медійних послуг та продюсерська компанія; • TikTok - соцмережа для створення та поширення відеофайлів та онлайн-трансляцій; • IKEA - корпорація, яка розробляє і реалізує швидко-збірні меблі, кухонну техніку й аксесуари для дому.
Гіганти	<ul style="list-style-type: none"> • Google - публічна транснаціональна корпорація, найпопулярніший пошуковий сервіс; • Microsoft - корпорація комп'ютерних технологій, є найбільшою у світі компанією-виробником програмного забезпечення; • Fedex логістична компанія.
Підривники	<ul style="list-style-type: none"> • Tesla - автомобільна компанія Ілона Маска, яка виготовляє електромобілі; • Airbnb - онлайн-сервіс з розміщення, пошуку та короткострокової оренди житла по всьому світі; • Clubhouse - соціальна мережа, в основі якої лежить голосове спілкування.

Рисунок 1 – Найвпливовіші країни світу

Джерело: складено автором на основі [1]

Відповідно розглянувши лідерів у своїй галузі, ми можемо побачити вже досить відомі компанії, що десятиліттями завойовують любов споживачів, проте і лише нещодавно створені, досить невеликі компанії змогли вибороти та зайняти своє місце серед кращих. Задля того, щоб отримати прихильність сучасних споживачів міжнародні компанії вдаються до

багатьох важливих інколи «ризикованих» стратегічних рішень, але обов'язковою складовою в реалізації всіх планів та стратегій є людський фактор. Саме злагоджена робота персоналу дозволяє компаніям тримати свої позиції. І ми не можемо тут не говорити, про важливість крос-культурного менеджменту на рівні управління компанією. Адже крос-культурне управління внутрішнім резервом компанії формує логіку розвитку міжкультурних взаємин в епоху всесвітньої інтеграції та уніфікації всіх сфер суспільного життя, саме завдяки його популярності та розвитку сучасні міжнародні компанії трансформуються відповідно до вимог зовнішнього середовища [2]. Так, як саме крос-культурний менеджмент дозволяє міжнародним компаніям своєчасно забезпечити вирішення таких ситуацій, як: 1) швидко реагувати на рівні управління: діловими комунікаціями, які виникають в мультикультурному середовищі компанії; 2) дозволяє не лише на рівні компанії регулювання міжкультурних конфліктів, а й в бізнес-оточенні; 3) сприяє розвитку крос-культурної компетенції керівників проектів, команди проекту [2-4].

На основі цього можна сформувати компетенції крос-культурного менеджера за трьома напрямками (рис. 2.)

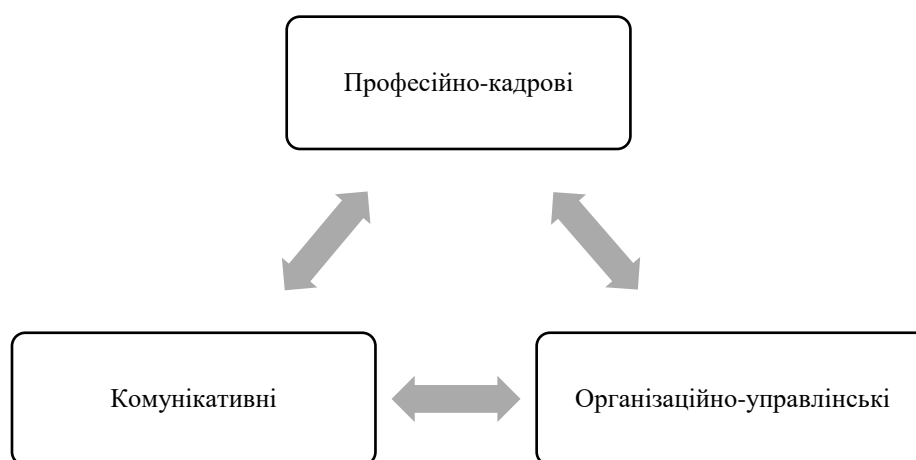

Рисунок 2 – Напрямки компетенцій крос-культурного менеджера
Джерело: складено автором на основі [5]

Отже, можемо зробити наступні висновки: у сучасному світі задля підтримки лідируючих позицій міжнародні компанії формують власне кадрове забезпечення, що базується на поєднанні крос-культурного менеджменту та управління комунікаціями в середині компанії, що забезпечує позитивні результати на внутрішньому та зовнішньому рівні.

Література:

1. Apastyle.apa.org. (2021). 100 найвпливовіших компаній світу: Time вперше представив рейтинг. <https://apastyle.apa.org/instructional-aids/reference-examples.pdf>.
2. Шерстюк О. (2018). Управління міжнародними проектами в умовах крос-культурного оточення. The First International Scientific-practical Conference. С. 96-99. <http://dspace.opu.ua/jspui/bitstream/123456789/8131/3/96-99.pdf>.
3. Tytarenko L., and others. (2024) Priorities of corporate culture in the conditions of international transformations // Scientific journal "Economy and Region". - Poltava: NUPP, 2024. Т. (1 (92)). Р. 79-86. doi: [https://doi.org/10.26906/EiR.2024.1\(92\).3312](https://doi.org/10.26906/EiR.2024.1(92).3312).
4. Tytarenko L.M., and others. (2022). Socially responsible global companies in the conditions of martial law // Effective economy. No. 11. doi: <https://doi.org/10.32702/2307-2105.2022.11.40>.
5. Сорока О. (2023). Кроскультурний менеджмент в управлінні персоналом сучасної компанії. Science in the context of modern challenges: problems and development priorities. <http://dspace.oneu.edu.ua/bitstream/123456789/16199/1/Cross-cultural%20management.pdf>.